



በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት

ዝክረ ሕግ
ZIKRE HIG

**Of the Council of the Amhara National Regional State
in the Federal Democratic Republic of Ethiopia**

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

Issued under the auspices of the Council of the Amhara National Regional State

✉ 1324
ያንዱ ዋጋ ብር 178.00
Unit price 178.00

<u>ማውጫ</u>	<u>Content</u>
<p>አዋጅ ቁጥር 193/ 2003 ዓ.ም</p> <p>የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የጫት ምርት ቀረጥን ለማስከፈል የወጣ አዋጅ</p>	<p>Proclamation No₉ 193/2011</p> <p>The Amhara National Regional State of issued proclamation to provide for payment of Tax on ‘chat’ prodauct Proclamation No.....2011</p>
<p>አዋጅ ቁጥር 193/ 2003 ዓ.ም</p> <p>የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የጫት ምርት ቀረጥ ማስከፈያ አዋጅ</p> <p>የጫት ምርት ቀረጥ አሰባሰብ፣ አወሳሰን እና ቁጥጥርን በማጠናከር ለመንግስት ገቢ ለማስገኘት እንዲሁም የህብረተሰቡን ደህንነት ለመጠበቅ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤</p> <p>የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት በተሻሻለው የብሔራዊ ክልሉ ሕገ- መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3/1/ እና /11/ ድንጋጌ ሥር በተሰጠው ሥልጣን መሠረት የሚከተለውን አዋጅ አውጥቷል።</p>	<p>Proclamation No93/2011</p> <p>The Amhara National Regional State Chat’s product Tax paying Proclamation</p> <p>WHEREAS, It is found to be necessary by encouraging the collection, determination and supervision of tax on the ‘chat’ product.</p> <p>NOW THEREFORE, The Amahara National Regional Council, in accordance with sub-Article 3/1/ and /11/ of Article 49 of the revised constitution of the Amahara National Regional State, hereby issued this proclamation.</p>

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የጫት ምርት ቀረጥ ማስከፈያ አዋጅ ቁጥር 193/2003 ዓ.ም” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፣

1. «ቢሮ» ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ነው።
2. «ባለስልጣን» ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የገቢዎች ባለስልጣን ነው።
3. «ቀረጥ» ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት ለክልሉ መንግሥት የሚከፈል ገቢ ነው።
4. «የግብይት ቦታ» ማለት ህብረተሰቡ የጫት ምርት ግብይት የሚፈጽምበት ቦታ ነው።
5. «ኬላ» ማለት የጫት ምርት በተሸከርካሪዎች፣ በእንስሳት ወይም በሰው ሸክም በሚጓጓዝበት መንገድ ላይ ቀረጥ ለማስከፈል በባለስልጣኑ የሚቋቋም የመቆጣጠሪያ ቦታ ነው።
6. «ሰው» ማለት ማንኛውም የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

PART ONE

General

1. Short Title

This proclamation may be cited as “the chat’s product tax proclamation No,...../2011

2. Definition

In this proclamation, unless the context otherwise requires:

1. “Bureau” means the finance and Economic Development Bureau of Amahara National Reginal State.
2. “Authority” means the Amahara Nationa Regional state Revenues’ authority.
3. “Tax” means a revenue to be paid for the Regional State pursuant to this proclamation.
4. “Marketing place” means the place at which the society conducts marketing on chat’s product.
5. “place” means a supervising area that shall be established by authority, on the road that the chat’s product carrying by vehicles, animals or by person . it self.
6. “Person” means atural or juridical person.

7. «ሕግ አስከባሪ» ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት ለሰራው የተመደበ የባለስልጣኑ ሰራተኛ፣ ፖሊስ ወይም የአካባቢ ሚሊሻ ማለት ነው።

8. “መጓጓዣ” ማለት በየብስ፣ በአየር ወይም በውሃ ላይ ሰውን ወይም እቃን የሚያጓጉዝ ማንኛውም መጓጓዣ ሲሆን እንስሳትንም ይጨምራል።

9. “የመጓጓዣ ኃላፊ” ማለት ማንኛውንም መጓጓዣ በጉዞ ላይ እንዳለ የማዘዝ፣ የመቆጣጠር፣ ሥራዎችን የመስራት ስልጣን የተሰጠው ሰው ወይም ወኪሉ ነው።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ በአማራ ብሔራዊ ክልል የግዛት ወሰን ውስጥ ተፈጻሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት

ስለ ቀረጥ አከፋፈል ሥርዓት

4. ስለ ቀረጥ አወሳሰንና አከፋፈል

1. የጫት ምርት በይዘታው ሥር በማድረግ የሚያጓጉዝ ወይም በማንኛውም ሌላ መንገድ ለሽያጭ የሚያቀርብ ሰው በዚህ አዋጅ መሠረት ቀረጥ የመክፈል ግዴታ አለበት።

2. በክልሉ ወይም ከክልሉ ውጪ ለግልጋሎት እንዲውል በሚጓጓዝ የጫት ምርት ላይ ስለሚከፈል ታሪፍ፣ ገቢው ስለሚሰበሰብበት ሁኔታ፣ ስለሚጓጓዝበት እና ስለሚሸጥበት ቦታ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ይወሰናል።

7. “Security force” means the authority employee, police or local..... that has been classified pursuant to this proclamation.

8. “Transport” means any transport which carries a person or material on land, air or water, includes animals.

9. “Transport Head” means person or an agent that given an authority to order, supervise and doing its task, any transport during transportation.

3. Scope of Applicability

1. This proclamation shall be applicable in Amhara National Region.

PART TWO

Tax payment procedures

4. Levying and payment of tax

1. Any person possessing, carrying or otherwise handling ‘chat’ for sale destined for sale shall be liable to pay the tax determined under this proclamation.

2. The ‘chat’ product carrying in the Region or out of the Region for use, the tariff to be paid, collecting revenue, carrying situation and the place of sailing, shall be determined by directives to be issued.

3. ቀረጥ ከተከፈለበት የጫት ምርት ላይ የገቢ ግብርና ተርን አሸር ታክስ አይጠየቅበትም፤ ይሁንና ጫት ቤት ከፍተው የሚቸረኹ በስራ ላይ ባለው የገቢ ግብር አዋጅ መሰረት ገቢያቸው ተሰልቶ የሚከፍሉ በመሆኑ ይህ ድንጋጌ አይመለከታቸውም።

4. ጫት ቤት ከፍቶ ጫት የሚቸረኹ የጫት ቤት ቸርቻሪ ጫቱን ከምርት ቦታው ገዝቶ ሲያጓጉዝ የተገኘ እንደሆነ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 ድንጋጌ መሰረት ተጠቃሚ አይሆንም።

5. ስለሚሰበሰበው የቀረጥ ገቢ ክፍፍል

ከጫት ቀረጥ የሚሰበሰብን የገቢ ክፍፍል በተመለከተ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሰረት የሚወሰን ይሆናል።

6. ስለ ደረሰኝ

ከጫት የሚገኘው ቀረጥ የሚሰበሰበው ቢሮው በሚያሳትመው ህጋዊ ደረሰኝ ይሆናል።

ክፍል ሶስት

ስለ ሥልጣንና ተግባር

7. የባለስልጣኑ ሥልጣንና ተግባር

ባለሥልጣኑ በዚህ አዋጅ መሰረት የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፤

1. ቀረጡን እንዲሰበሰብ በተፈቀደው መቆጣጠሪያ ጣቢያ መዋቅሩን በመዘርጋት ወይም በማናቸውም ሌላ ዘዴ ቀረጡን ይሰበሰባል ወይም እንዲሰበሰብ ያደርጋል፤ የቁጥጥር ሥራም ያካሂዳል፤

3. Tax of revenue and turn over tax shall not be payed on the taxed chat’s product, but the ones who are sailing ‘chat’ at their home shall not be responsible for this provision, since they pay according to their revenues pursuant to indue tax proclamation.

4. The one who sails ‘chat’ by opening his own chat house, shall not use the provision of sub-Article(3) of this Article, if he or she is found that carrying ‘chat’ by purchasing it form the place of the product.

5. Distribution of the collecting Tax Revenue

The distribution collecting tax revenue of ‘chat’ shall be determined with the directives to be issued the Bureau.

6. Receipt

The would be collected tax shall be pursuant to the legal receipt stamped by the Bureu.

PART THREE

Duty and Responsibility

7. Duty and Responsibility of the Authority

The Authority shall have the following duties and responsibilities pursuant to this proclamation.

1. The Authority, establishing its structure of supervising place is alloed for collecting tax or collect its tax by any means of make it being collected,

2. ቀረጥ ሳይከፈልበት የመቆጣጠሪያ ጣቢያን ጥሶ የተገኘ ወይም በህገ ወጥ መንገድ ሲንቀሳቀስ የተገኘ የጫት ምርትን ይወርሳል፣ ሳይበላሽ ወዲያውኑ ሽጦ ገንዘቡን ገቢ ያደርጋል፣ ካልተሸጠም ያስወግዳል፣

3. ተገቢ የሆኑ የአፈፃፀም ሥርዓቶችን ያወጣል፣ ይዘረጋል፣ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የቀረጥ አሰባሰቡን ስራ በውክልና ወይም አግባብ ባለው ሌላ መንገድ ለሶስተኛ ወገኖች ይሰጣል፣

4. የቀረጡን አሰባሰብ ይበልጥ ለማጠናከር ከክልሉ ህግ አስከባሪ ተቋማት ጋር ይሰራል።

8. የህግ አስከባሪው ተግባርና ኃላፊነት

ሕግ አስከባሪው በዚህ አዋጅ መሰረት የሚከተሉት ተግባርና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፤

1. የጫት ምርት ቀረጥ ላለመክፈል የመቆጣጠሪያ ጣቢያ የጣሰ ወይም በማንኛውም ሁኔታ በድብቅ ያጓጓዘ ወይም የጫነ ወይም ያስጫነ ወይም የተባበረ ወይም የፍተሻ ሥራ እንዳይከናወን ሁከት የፈጠረ ወይም ያስተባበረ ወይም የተባበረ ማንኛውም ሰው ወይም ተሽከርካሪ ወይም የተጫነ እንስሳ ላይ ተገቢ የሆነ ኃይል በመጠቀም በማስቆም የመፈተሽ ወይም የቁጥጥር ሥራ የማከናወንና፣

2. Not being payed that passes the supercising place or is found by exercising illegally of the ‘chat’s product, shall by sailing immediately not being damaged, make the money revenue, remove if not being sailed.

3. Issuing the proper implemntaion procedures; as may be necessary, give to the placing third parties, the task of collcting tax by delegation or by other method properly.

4. Encouraging more the tax collecting activity, the authority is making, collaborating with the region’s security force institutions.

8. Duty and Responsibility of Security force

The security force shall have the folloing duties and responsibilities pursuant to this proclamation:

1. Passing the supervising place not to pay the tax of ‘chat’s product or by any means carrying hiddenly or loading Or make loading or cooperating or, creating disturbance not to conduct the cheking up activity or making cooperation or cooperating, any person or vehicle or on the animal, by using appropriate force, he shall have a responsibility by seizing, to checking Or supervising.

- 2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት የተያዘን ማንኛውም ሰው ወይም ተሽከርካሪ በፍጥነት በአቅራቢያው ለሚገኝ ፖሊስ ጣቢያ የማስረከብ ኃላፊነት አለበት።
- 3. በንዑስ አንቀጽ 2 የተረከበ ፖሊስም ጉዳዩን በተገቢው ፍጥነት አጣርቶ ተጠርጣሪውን በህጉ መሰረት ስልጣን ላለው ፍ/ቤት ያቀርባል፤ በህገ ወጥ መንገድ ሲንቀሳቀስ የተያዘውን የጫት ምርትም ወዲያውኑ አቅራቢያው ላለ የባለስልጣኑ አካል ያስረክባል።
- 4. የጫት ምርቱን የተረከበው የባለስልጣኑ መስሪያቤትም ምርቱ ሳይበላሽ በጫረታ ወይም አመቺ ነው በሚለው ማናቸውም መንገድ ይሸጣል።

ክፍል አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

9. ስለ ወሮታ ወይም ኮሚሽን

በዚህ አዋጅ መሰረት የሚከፈለው አበልና ኮሚሽን ቢሮው በሚያወጣው ዝርዝር መመሪያ የሚወሰን ይሆናል።

10. የመተባበርና የማሳወቅ ግዴታ

- 1. ቀረጥ ያልተከፈለበት ወይም በአነስተኛ መጠን የተከፈለበት የጫት ምርት መኖሩን ያወቀ ማንኛውም ሰው ለተቆጣጣሪ ፖሊስ ወይም ለሚመለከተው የባለስልጣኑ መ/ቤት ወዲያውኑ የማሳወቅ ግዴታ አለበት።

- 2. Pursuant to sub-article 1 of this Article, any person or vehicle that caught in such a way shall deliver the ‘chat’ to the nearest police station quickly.
- 3. The police receiving pursuant to sub-Article 2, by checking up the case with appropriate speed, in accordance with the law, shall deliver the suspect to the authorized court; delivering the chat’s product to the nearest body of authority immediately, that has been caught transporting illegally.
- 4. The authority that accepts the ‘chat’s product, not being destroyed, sailing by bid or by any suitable means.

PART FOUR

Miscellaneous Provisions

9. Gift or Commission

The per diem and commission that shall be payed, pursuant to this proclamation, shall be determined with particular directives being issued by the Bureau.

10. Due to Cooperate and Announce

- 1. Any person who knows the chat’s product which is not taxed or taxed minimally, shall announce immediately to the supervising police or pertinent authority.

- 2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት ቀረጥ ያልተከፈለበት የጫት ምርት መኖሩን ያሳወቀ ሰው ማንነት በሚስጥር ይጠበቃል።
- 3. ይህንን አዋጅ ተግባራዊ ለማድረግ ማንኛውም ሰው የመተባበር ግዴታ አለበት።

11. ስለ ቅጣት

- 1. ማንኛውም የጫት ባለይዘታ ወይም ባለንብረት የሆነ ሰው ቀረጥ ሳይከፍል መቆጣጠሪያ ጣቢያ ለማለፍ የሞከረ ወይም ያለፈ ወይም በተሽከርካሪው አካል ውስጥ ጫት ደብቆ የተገኘ እንደሆነ በጫቱ ላይ ሊከፍል ከሚገባው ቀረጥ በማያንስ መቀጫና ከአንድ ዓመት እስከ ሦስት ዓመት በሚደርስ እስራት ይቀጣል፤
- 2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ የተጠቀሰው ጥፋት የተፈፀመው ኃይል በመጠቀም ወይም ከሌሎች ሰዎች ጋር በማበር የሆነ እንደሆነ በጫቱ ላይ ሊከፍለው ከሚገባው ቀረጥ በማያንስ የገንዘብ መቀጫና ከሦስት ዓመት እስከ አምስት ዓመት በሚደርስ እሥራት ይቀጣል።
- 3. የጫት ምርት ቀረጥ እንዳይከፈል ሁከት የፈጠረ ወይም ለመፍጠር የሞከረ ማንኛውም ሰው ከአንድ ወር እስከ ስድስት ወር በሚደርስ እስራት ወይም ከብር 300 /ሦስት መቶ ብር/ እስከ 1000 /አንድ ሺ ብር/ የገንዘብ መቀጫ ወይም በሁለቱም ይቀጣል፤

- 2. Pursuant to sub-article 1 of this Article, the name of the person shall be secured that announcing the chat’s product not being payed.
- 3. Any person shall have a responsibility of cooperation for the implementation of this proclamation.

11. Penalties

- 1. Any person of chat’s proprietor or owner, tries to pass the supervising place not paying the tax oe passes the hiding chat in the vehicle, shall be penalayzed, less than the tax that he pays properly for the ‘chat’ and one upto three years imprisonment.
- 2. The stated offence be executed pursuant to sub – article (1) of this Article, by force majour or collaborating with other persons, shall be penalized with Birr, not less than the tax that he pays properly for the ‘chat’ and three upto five years imprisonment.
- 3. Any person who disturbes or tries to disturb, not to be payed the tax of ‘chat’s product, shall be penalized one upto six months imprisonment or by Birr 300 /three hundred/ upto 1, 000 (one thousand) Birr or by both.

4. ባለስልጣን የሌሎች ምርት ቀረጥ አሰባሰብ የሚጠቀምበትን የገቢ ደረሰኝ ወይም ማህተም ወይም መታወቂያ ወይም ምልክት ወይም መለያ ወይም ፊርማ ወይም የደንብ ልብስ አስመስሎ የሰራ ወይም የተጠቀመ ወይም በእጅ ይዞ የተገኘ ስልጣን ያልተሰጠው ማንኛውም ሰው ከብር 10,000 (አስር ሺ ብር) እስከ 20,000(ሃያ ሺ ብር) የገንዘብ መቀጫ ወይም እስከ አሥራ አምስት አመት በሚደርስ ፅኑ እስራት ወይም በሁለቱም ይቀጣል፤
5. ህግ አስከባሪው መደለያ ከተቀበለ ወይም በዝምድና ወይም በሌላ ግንኙነት ከሰራ ወይም ቀረጥ ያልተከፈለበትን የሌሎች ምርት የሜኑ መጓጓዣ ቀረጥ ያላስከፈለ እንደሆነ ወይም እንዲያልፍ ከተባበረ ወይም ከቀረጥ ጋር በተያያዘ ሌላ ሕገ ወጥ ተግባር ከፈጸመ ከ6 ወር እስከ አንድ ዓመት በሚደርስ እስራት ይቀጣል፤
6. ቀረጥ ያልተከፈለበት የሌሎች ምርት ተጭኖበት የመቆጣጠሪያ ጣቢያ እንዲጥስ የተደረገበት ወይም በአካሉ ውስጥ ይህንን ደብቆ ለማስተላለፍ የተሞከረበት ማንኛውም ኃላፊ (ባለቤት) ከብር 500 እስከ 1000ብር በሚደርስ የገንዘብ መቀጫ ወይም የሶስት ወር እስራት ይቀጣል፤
7. በዚህ አንቀጽ የተደነገጉት ቅጣቶች ቢኖሩም በወንጀል ህግ ወይም በሌላ ህግ የበለጠ ቅጣት የሚያስቀጡ ጥፋቶች የሚመለከቱት ድንጋጌዎች ተፈጻሚዎች ናቸው።

4. Any person who has been found making a uniform pretending, or using or handling a revenue receipt or stamp or Identity card or sign or Identity or signature, that the authority uses for collecting tax of the ‘chat’s product, is liable on conviction to a fine 10,000 (ten thousand) to 20, 000(twenty thousand) birr.
5. Security force, receiving or doing by relative or by other relation, or not making pay the tax of the vehicle that carrying the untaxed chat’s product or cooperating to pass or executing another illegal activity in relation to tax, shall be liable on conviction to a fine six months upto one year imprisonment.
6. A proprietor of vehicle, that passes the supervising place carrying the untaxed ‘chat’s product or trying to pass by hiding the chat, shall be liable on conviction to 500/five hundred/ upto 1000/ one thousand/ birr or is penalized by three months imprisonment.
7. Notwithstanding the provisions of penalties under this Article, penalties that follow penal law or by other law fine more, shall be applicable the indicated provisions.

12. ተፈጻሚነት ስለሚያሰጥላቸው ሕጎች

ይህን አዋጅ የሚቃረን ማንኛውም ሕግ ወይም ደንብ ወይም መመሪያ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ አዋጅ ውስጥ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

13. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

- 1. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም የሚስፈልጉትን ደንቦች ሊያወጣ ይችላል።
- 2. የቀረጥ ሥርዓቱንና የማስከፊያ ታሪፉን የተመለከቱ መመሪያዎችን ቢሮው ሊያወጣ ይችላል።
- 3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ስር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ባለስልጣኑ የቀረጥ አስተዳደሩን አስመልክቶ ዝርዝር የማስፈጸሚያ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

14. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ መንግሥት ዝክረ ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

ባህር ዳር

----- ቀን 2003 ዓ.ም

አያሌው ጎበዜ

የአማራ ብሔራዊ ክልል ፕሬዚዳንት

12. Inapplicable Laws

Any law, regulations, or directives which are inconsistent with the provisions of this proclamation shall not apply with respect to matters covered herein.

13. Power to Issue Regulation and Directives

- 1. A Regional Government Council may Issue regulations that helping to implement this proclamation.
- 2. The Bureau may issue directives that concerning to system of tax and the tariff of making to pay the tax.
- 3. Without prejudice to sub – article 1 of this Article, the authority may issue the implementing particular directives concerning to the tax administration.

14. Effective Date

This proclamation shall come into force as of the date of its publication in the Zikre-Hig Gazettee of the Regional Government.

Done at Bahir- Dar,

This.... Day of2011

Ayalew Gobezie

President of the Amhara National Region